

21-3-1998

siyamend û xecê

kurtepeyvek ji tarîxa silîva

silîva ji dewra kevin de heye
neha jî li ser çax û dewra xwe ye

bi dehil û baxe bi çem û bi av
ji sînga çiyê derdibin çend sîlav

timî lê buhare kulîlk û giya
li jêrê wê deşte li jorê çiya

buhîşteke xuda ye li xakî zemîn
berê ew bi navê meya fareqîn

ne dûre ji havîngehên ber ferêt
bi nav û bi deng bûye bûka welêt

ji berya hezar sal meya fareqîn
dibû dewletek serbixwe nazenîn

dema bûye dewlet bi serxwev dihat
dibû bingeh û paytextê welat

serek bazê dostik dibû pêşewa
ji bajarê amed heya neynewa

ji xabûr û dicle heya bê ferat
ketî destê kurda gelê rojhilat

sed û salekê kurd dima xundekar
li ser destê sulcoqiyên hate xwar

dîrok pir dirêje ji herdû ciya
lê behsa me vêga li ser sêwiya

Destpêk

Di şehrê silîvan de sêwîk hebû
Di bin destê amoj û apê debû

Bi navê siyamend ne bav û ne da

Ne xuşk û bira, xeyrî rehma xuda

Perîşan û xwas û gurî ser bi ken
Di axur de tim radiza ew reben

Emir bûye deh sal dima bê xwedî
Di dinyê de rojek xwe yî xweş nedî

Tucar têr nebû ew ji nanê tisî
Xwedê neyne jaro serê her kesî

Jin apê siba radikir ew ji xew
Dikir herdû destan ewê nan û dew

Berê wî dida cot ku guryê qedê
Ji apê re taştê bibî sersedê

Newêrî bi dûr baji texma derî
Ku xelkê ji sosret didane serî

Bi çûkan didan dû bi kevr û kuça
Ji tirsaxwe davête xort û keça

Felek malxerabê bi zêr û zeber

Li anyê nivîsandibû ev qeder

Kesê qels tu najo dibin xurte mêr
Li wan teng meke ew dibin tayê şêr

Ji ber wan nekir der li wir 'ingirî
Di nav wan de bû qarîş û berberî

Siyamend ji ber wan xweda hêlekê
Ku xencereke zîvî dida kêlekê

Dikir er xwe çîpek ji çîpa devê
Berî da xerabyê bi roj û şevê

Xerabî dikir wî bi roj û bi şev
Ku zarok ji ber tîş dibûn ew ji hev

Li taxê diçû û dihat wek pilink
Ku zarok ji ber tev ketin hişke ling

Ji derbê Siyamend ketin hundira
Ji tirsê siyamend ketin axura

Êrîş tim dida wan ji herçar ciya

Bi çîpa devê geh bi kuçkaniya

Di pêre xwe berda çiyê cengewer
Ji bajêr birîne hemî rê û der

Dibû pehlewanek dibû cengevan
Ji bajêr ewî qutkirin aşivan

Nema kes dikarî bidî ser riya
Nema kes ji bajêr diçî nav çiya

Li vir yek birînkir li wir guh birî
Ker û ga û çêlek diman bê terî

Ji ber ku setem dî ji xelkê gelek
Li dunyê tu qencî nekir pê felek

Ketin ber qelaqê ji destê gurî
Bi xêr û xweşî ew ji wan nagerî

Wekî serxweşan ew bi cama şerab
Didan ber hevûdû çî qenc û xerab

Ji kerbê cîhanê ji qehra demê
 Tu qencî nekir wî bi vê alamê

Bi kîn û bi gir bû li xelkê teva
 Bi xencereke zîvî bi çîpa deva

Firavîn û şîv tim dilê koviya
 Şikeft xewgeha wî pilingê çiya

Şevêk raketî bû ne ilm û xeber
 Ji nişkave xocê xidir hate ser

Bi herdû piyan wî digirt û hejand
 Ser û pişt û qorik bi ser hev civand

Çi awir didanê wekî melkemot
 Bi kerb û bi kîn û bi xeyd jêre got

Siyamend bese ev setem ev cefa
 Li xelkê tu herdem dixwî van gefa

Tu xort û ciwanî kurek ber zewac
 Ji xelkê tu distînî salyan û bac

Hebûn wek te zalim li dinyê b'sedan
Bela xwe teva dîn ji destê xweda

Tu zilmê dikî li kesê bê gunah
Xuda tim ji bo wane pişt û pinah

Tê ya xwe bibînî bi derd û xema
Siyamend cihê te li vêde nema

Nema tê bi kêrî te ev war û cî
Dibê rojhilatê ji vêde biçî

Silîva jin û mêr li te bûne yek
Te nahilne sax bes ev zilma gelek

Eger tengezar bû bi deryê revê
Hewar ke tu xewna di nîvê şevê

Çi wexta bixwazî ez amademe
Metirse siyamend li pişta teme

Siyamend sibê radibû ew ji xew
Dizanî ku raste ne xewnek derew

Bi çavin dihêstir bi dilkî şewat
 Bi rêket berê wî kete rojhilat

Berê xwe dida oxirê çav belek
 Li ba ket û pişta xwe daye felek

Du roj û şeva ew li gunda gerî
 Li gundê umer beg bi şev hêwirî

Umer beg hebûn wî du hespên beza
 Li wan pir xwedî bû ji tirsê dîza

Lehengê Siyamend peyê cengewer
 Dibû sayîsê herdû hespên Umer

Du sala li cem ma xerîb û ne nas
 Tena qutkî kurka bi kevnek kiras

Sibakê de dijmin bi ceng û bi şer
 Bi qewxe bi cerdek giran hate ser

Di gunde nehiştin tu pez û dewar

Ne gicgic ne hoho li wan bû hewar

Li hespa siwar bûn li gund kes nema
Berî dane cengê bi gurz û rima

Ji şûr û rima ew dihatine hev
Ji toza siwara ku roj bûye şev

Siyamend siwar hat li hespet Umer
Berî daye cengê bi hêz û huner

Di şer de bi hêç ketye mîna devê
Hewar kirye xewna di nîva şevê

Bi çîpa devê laş kirin bê jimar
Ku cerda giran jev kirî tar û mar

Siyamend di wê rojê pêda hemî
Li dijmin fikir cengeke ristemî

Siwarê bi nav û bi deng serbilind
Dida ber xwe talan berî daye gund

Xweşî ketye gund tax bi tax mal bi mal

Diçûn pêşiya wî lehengê şepal

Ku emrek dirêj gundiya jêre xwest
Bi lîrlîr du baqê gula dane dest

Êvarê civata Umer beg gerî
Berî da civatê bi wan şêwirî

Gelo ma sezayê Siyamend çiye?
Ku talan ji destê neyar anîye

Civatê teva got bi heqya xwedê
Keç ya xwe zelîxa diyarî bidê

Emê bistirên pê ji zerfê demê
Tu mêr wek wî nînin di vê alemê

Umer beg dukes rêkirin axurî
Ku bînin civatê wî xortê zerî

Di axur debû lev dixist ka û dêm
Bi hespa ve bû ew bi tîmar û êm

Ji nişka ve dî ku di xortên şepal
Li ber dergehin ew divên bêne bal

Ewî go kerem kin gelî yawira
Ewan gote fermo dîwanê bira

Di gel wan dihatî dîwana xweser
Bi tore dirûnişt li henber Umer

Umer gote wî pir bi xêrê tu hat
Ji deşta silîva li me rojhilat

Bijî qehremanê bi kêr û lebak
Pilingê hekar û çiyayê şikak

Di heqê tede min tu qencî nekir
Gelek poşîmanîm li min tu negir

Delala xwe ya ber dilê bav û dê
Mi da te bi qewl û resûlê xwedê

Ewî go sipasim ji te ez benî
Zelîxa tu zanî ku xuşka minî

Eger rast dixwazî tu qencyê bikî
 Ji wan herdû hespan bidî min yekî

Ku ez têr bibînim ji xwer vê dinê
 Ne wexte çikin ji dewxa jinê

Ne xuşk û birame ne dê û ne bav
 Ne mal û ne milkim ne zêr û dirav

Siwar bim li hesp têkevim li ser riya
 Bikim kêf û seyran li deşt û çiya

Deverekê nehêlim tu cî û dera
 Hekar û şikaka heya heydera

Ji bîr kim kul û êş derd û xema
 Begê min tu nanê min li vî cî nema

Ji ber ku me zilm û setem dî gelek
 Binê ka ji min wê çikî ev felek

Civat tev li halê siyamend girîn
 Umer got çî hespî dixwazî werîn

Siyamend sibê radibû ew ji xew
 Diçû tewlexana di hespên xwe ew

Dirêxistî hespek bi serc û bi zîn
 Berî daye oda Umer xemcivîn

Siyamend bi tor û edeb hate dest
 Digot: ey begê min ev yê mi xwest

Umer go: tu xêrê gelek jê bibîn
 Pîroz û diyarî te be hesp û zîn

Diravin didayê ji bo xerciyê
 Li ba ket berî da pesara çiyê

Li deşt û çiya ew siwarê tenê
 Dikir geşt û seyran li sewra dinê

Xwarin ji goşt û dilê koviya
 Vexwarin ji ava devê kaniya

Çi êmîşê dara hebû jê dixwar

Çi sêv û çî hirmê bîhok û hinar

Bi şev radiza ew di baxê'd gula
Siba radibû ew digel bilbila

Di salê me da ger xweş e şeş meha
Di benga buhara di havîngeha

Çi pêta dil û can hemî pê dikuşt
Kul û derd û xem wî di dil xwe nehişt

Sibakê dirabû ji benda reza
Siwar bû li demilqeranê beza

Berî daye gundê li binya çiyê
Ewî dî mirovek li texma riyê

Dibakir Siyamend siwaro veger
Ewê çûk bitirsîn ji hespê qumer

Tu gavek dî pêş bê ji te zêde ye
Ku çûkek here ew bi xwîna te ye

Şîhîn ketye hesp cî guhestin hema

Firîn ketye çûkan li wir yek nema

Êrîş da Siyamend Qeregêtiran
Bi çogan dihatê bi şerkî giran

Siyamend peyabû bi çîpa devê
Hewar kirye xewna di nîva şevê

Berî dane hev wekî gurêd devbixwîn
Bi çogan û çîpa devê bû reqîn

Ketin pêx û ber çeng ji herçar کنار
Wekî cengê rustem û esfendeyar

Bi nigdanberê geh bi rîp û bi fen
Siyamend li erdê dixist ew reben

Wek hûto dihatî xwe lê kir bele
Du hilfa negirt xwe li ber wî mele

Siyamend wek boxê birîva bi deng
Berî daye boxê silo beg bi ceng

Li şehrê nisêbîn gihiştine hev
 Hihatine hevûdû ne tirs û ne rev

Hevûdû bi navê digirtin bi dest
 Lê boxê silo beg ji ber wî şikest

Siyamend dibû serfirazê demê
 Dibû qehremanek li wê alemê

Qeregêtiran ew lehengê mezin
 Tu qedr û tu rûmet ne ma wî ji bin

Ewî go Siyamend nebînî mi kêş
 Ku carek heye ez bi kêrî te bêm

Bi destê mi bigre ji erdê mi rak
 Were em bi hev re bibin destbirak

Siyamend bi dest girt û rakir piya
 Bibûn wek birayên ji bav diya

Qeregêtran go bi soz ez benî
 Birayê biçûkim tu meznê minî

Ne bav û ne dê me ne xuşk û bira
Xerîb û nenasim bi xwe l'van dera

De fermo bi min re birayê delal
Gelek westine ku em herne mal

Keç û xort li dor wan dikirne xelek
Bi hev re berî dane birca belek

Çi xanîkî xweş pir dirêj û fire
Ji Qışla silo beg gelek xweştire

Wek eywanî kesra bi neqş û nîgar
Bi dehl û bi baxe ji herçar kenar

Xelatê felek pê kişandî qlem
Di mizgîn de nayê buhişta îrem

Ji birca li babil qiyas girtiye
Kela dimdimê xan ji ber vê çiyê

Nizanim çi bêjim çi pesnî bidim
Wekî şehneşîna paşayê ecem

Ketin hundirû ew ji hêla derî
Siyamend rûnişt û l'xanî nerî

Şewityû ne xana xwedê be dilo
Bela sed qeda bê li xaniyê wilo

Ne derge ne pencer dirêjî du gav
Ne kunc bixêrîk ne cîcerk û av

Ne arvan û dane ne nîsk û kewar
Ku terya du mişka de lê nabe ar

Ne serşok û risil û kulîn û nivîn
Ne tas û beroş û ne teşt û misîn

Tu cil têde nînin ne merş û kulav
Çi erdek herî tev dilop û çirav

Du cewrê sega tê dîkin warewar
Nerîna pisîkan bi qîr û hewar

Li hundir girêdaye tajîk bi cil

Refê kêş û mêşa li ser poz û mil

Reş û tariye qet ne rok û ne ba
Ne bihna buharê ne sura siba

Hema rabû serxwe wekî dîn û har
Ser û ban bi ser hevde anîne xwar

Bi destê wî girt û dida ber xwe ew
Ji wî re kirî hespekî pir bedew

Li hespa siwar bûn ji kêfa dila
Berî dan şikak û hekar û mila

Digeryan li nava eşîrên giran
Li cibra û zîla heya heydera

Vegeryane paşê siwarêd lebak
Berî dane êl û êrîşa şikak

Dema daketin ew ji jora çiyê
Ku hepê xwe av din li ser kaniyê

Li rê dîn keçek pir çeleng û bedew
Cerek av li mil ber bi malê ye ew

Siwara didan dû heya ber derî
Xecê ketye hewşê li wan zîvirî

Kermkin peyabin gelî cindiyan
We kêşaye zehmet li ser van riya

Xuyane mêvanin xerîbin ji dûr
Kesin aşîxwazîn neyêd gurz û şûr

Bi ehla û sehla û gelkî bi xêr
Li ser çav û gava siwarên bi kêr

Peyabûn berî dane birca bilind
Çi dîwaneke xweş li baxerbî gund

Bi xalîçe raxistiye gem bi gem
Ber û cil seraser ji neqşê ecem

Dîwar tev bi resmê piling û şepal
Pozê kovî û şêr û xişfêd xezal

Ji herçar kenara xuyane li wir
 Sitêrkên zeberced û elmas û dir

Rûniştin li ser wan cilên rengereng
 Kulav û dîbacêd bi nav û bi deng

Xecê xwarn anî di wê se'etê
 Bi pozê çilagî bi bejneke zirav

Bi çeplên dirêj û bi keys û fesal
 Hiş û aqlê wê dimaye li bal

Dema hevdû dîtî ji hev tîr nebûn
 Di çola evînê de winda dibûn

Evînî li wan xweş dibû wek şekir
 Ku meyla dila pir li wan zêde kir

Îşaret bi çavan didan herduwa
 Bi hev dane zanîn evîna xwe wa

Bi dîlkî melûlî xecê hate mal
 Evînê bi wê ra nehiştî tu hal

Xecê dê û bav û bira tev birin
Ewê tev bi hevra didan naskirin

Dibê wek ji malêne herdû bira
Bi xwarin vexwarin bi çûna dera

Xecê bes tenê dibnisî roj bi roj
Ku eywan û hundir li wê bûne doj

Ji pêta evînê dibû tengezar
Evînê hilandî ji wêna du par

Dibê rojekê herdiwa hev didîn
Xecê go: Siyamend were mi'b revîn

Siyamend digot: ey keça beglera
Kuramên te heftin xuha çar bira

Şikaka eşîrek girane xecê
Nikarim ji te ez dikim vê recê

Tu xweş zane ez û Qeregêtiran

Xerîbin di nava eşîrek giran

Ji ber ku me nîne tu cî û tu war
Xelasya me nîne ji ber wan tucar

Xecê got: metirse berî rojhilat
Xwe bavêne bextê sîpanê xelat

Li xanê lewenda li qafê çiyê
Emê bistirin tev ji ber gaziyê

Timî berf û baye timî lê mija
Stara firara cihê mêrkuja

Derabin xwe karkin bi hêla xwedê
Emê tevde îşev gihên meqsedê

Ji çek û silahên riza beg du şûr
Hilanîn ji bo wê riya tirs û dûr

Tîmar kirne hesp wan ji bona revê
Xwe karkirne wêga biçin wê şevê

Ku reş ketye erdê ketin ser riyê

Bi sarya sibê re gihiştin çiyê

Bi roj hilkişîn rê bi teht û kevir
Gihiştine xanê lewenda esir

Timî berf û baye timî sermeye
Bi şev hêwirîn tev li mala keye

Sibê rojhilat wî keyê şareza
Zevîk da siyamend li textê reza

Bi serhevde anîn du xanê bi hewş
Digirtin bi mircaq û pûş û bi kewş

Ji nû mehr birîne bi reqs û cîfat
Xecê bû kevanî li kohê xelat

Siyamend dima ew bi tîr û kevan
Qeregêteran haris û dergevan

Mijûl ma Siyamend bi nêçîr û rav
Li pê koviyan cî bi cî gav bi gav

Siyamend sibakê li texma çiyê
 Ji nişka xezalek ketî pêşiyê

Xezalê ji tirsê xwe berda ji kaş
 Revî ber bi jêr ve siwar ma li paş

Siwar sertêdanî li vir geh li wir
 Hetanî bi esrê tu çiq pê nekir

Ji esrê û pêve çiqasî nerî
 Ji ber çav ketî ew xezala berî

Ji nişka siwarek xuya bû bi zîn
 Berî da siyamend bi kerb û bi kîn

Ji dûr ba kirê ho kesê bê mejî
 Li çî xwed gerî tu li çola bejî

Tu napirse carek çî rast û derew
 Gelo ev dever ma cihê kêye ew

Ku rojek ji emrê te mabî gelek
 Ku bavê te be Qehremanê felek

Êrîş dane herdû bi şerkî mezin
Bi şûr û rima geh bi gurzên hesin

Bi navê dilîstin bi kîn û bi gir
Neyarê Siyamend li wî zêdekir

Ji hawhaw diket ma bi çavê revê
Ji nû hate bîra wî xewna şevê

Derîkî ji xêrê xwedê lê vekir
Ji nû ve hewar kirye xocê xidir

Siwar lê nema bû tu hêz û qewet
Wekî termekî ew di bin wî diket

Esîr ma di destê Siyamend hejar
Bi wî dixwest ser bikî lê du par

Mexabin didî qîzeke domizî
Bi cotek guhar û bi bisk û kezî

Şûr avête ji dest xwe bi hêz û huner
Li min be bi qîzkêr dikim ceng û şer

Ne ez bim ne navê min be ey gurî
Sed ax û xewlî bê li nava serî

Ewê gote: xorto xwe gelkî nebîn
Mi pir wek te gêr kirne xakî zemîn

Te zora min ne dibir pilngê xelat
Lê xocê xidir zû di hana te hat

Elîfa bi nav û deng im gurî
Li şûrêm nivîsandiye sed mirî

Çiqasî tu mêr be ne tayê minî
Du'a bik ji xocê xwe re ez benî

Gelek dîl û hêsîr li nik min hene
Ku dexmam li enya pirê wek tene

Derabe digel min ku em herne mal
Bi çavê tevda bibîn ey heval

Bi hev re dihatin şikeftê mezî

Fireh û dirêj e ne ser û ne bin

Civatek dixun têde goşt û girar
Di dawya şikeftê de pez û dewar

Siyamend li wê der dima wê şevê
Bi sehw û bi tirs û bi çavin revê

Elîfê sibê radibû rojhilat
Ji xew radikirin yek bi yek ew civat

Digot ev dewar û pez û van pera
Di nav hevde parkin hemî wek bira

Esîrêd minin hûn heyânî niha
Berî bidne malên di xwe hûn reha

Gumîn ketye wan girtiyên mah û sal
Helal dane ber xwe berî dane mal

Elîfê û Siyamend didan ser riyê
Berî roj biçî xwar gihiştin çiyê

Li xanê lewenda dibû şademan
Elîfê didane Qeregêteran

Demek xweş bi here buhartin ewa
Bi nêçîr p seyda evor û kewa

Di kêfê dene lê nizanin gelek
Li ser wan çi tiştî drêsî felek

Felek xayine her dem û gav û wext
Ne ol û ne dîne ne soz ne bext

Xwe jê vegre dosto gelek koneye
Heval jêre nînin li ber a xwe ye

Xwe nespêrê jaro bi dil paqijî
Bi yek awira tûj ewê teb kujî

Piyala li ber wê tijî tim li dev
Ji xwîna me vedxî bi roj û bi şev

Timî serxweşe ew bi wê badeyê
Tucar têr venaxwî ji wê madeyê

Tucarê tu bawer mebe pê temîn
Gelek xapînoke bi gir û bi kîn

Ji dewra kevin dijmin e ne jniha
Ji kewna berê de bi sal û meha

Dikî şev dikî roj bi kêfa xwe ye
Demê ku diçin tev ji emrê me ye

Gelek şareza ye bi weyn û bi fen
Bi hîlên xwe dersê didî ehrîmen

Xwe parêz ke jê ey birakê gurî
Hevaltî bi kes re ne bir ye serî

Sibakê li madê xecokê nerî
Çi ta'l û ne xweş çav bi hêsr û girî

Siyamend digotî xeca min çima?
Cihanê xerakim bi gurz rima

Ez saxim li dinyê tu bigrî wisa
Bela min neçî ber derê her kesa

Dilopek ji hêsrê te nadim timî
Bi milk û bi malê cîhanê hemî

Bi qehr û girînê xecê gote wî
Elîfê ji min re bûye wek hewî

Dibêje tu xwestya begê heydera
Tu qîza riza beg xuha çar bira

Te terka teva kir te da dû gurî
Te qîma xwe anî bi vî serserî

Şikaka hebûn têde xortên lewend
Hemî xanedan û hemî dewlemend

Kuramên te heft bûn bi nav û bi deng
Di cenga neyaran de şêr û piling

Te da dû evê dev genî û çepel
Timî ser di ber de gurî çavnexel

Du kaşone lingên di wî serşepî
Ku bin çeng û pêşîr bi rişk û sipî

Tu çawa bi dû ket xeca bê mejî
Kuramê xwe hiştin birayêd xwe jî

Siyamend ji nişka wekî melkemot
Sivik da xwe çav lê dibûn wek pizot

Ji qehra kekê xwe û elîfê, gurî
Bi lahor serê herdiwan pê birî

Di pê ku dikuştin dimane tenê
Di çav wî de reş bûye rewşa dinê

Sibê zû siyamend berî da çiyê
Mexabin nizanî çi tê pêşiyê

Bi nêçîr û seydê diket nijdevan
Birîn kirye kovîk bi tîr û kevan

Birîn germ bû kovî ji ber kulkulî
Birîn sar dibû lê li texma gelî

Belengazê kovî ketî wê derê

Siyamend gihayê dida xencerê

Ji ber jan û êşê li hev wegerî
Xwe tev da quloç ket pêsîra Gurî

Li hev duqlipî hêz dida çar kenar
Siyamend ji jora gelî hate xwar

Di piştê de rabû dinîva gelî
Xîpek darbi'êv bostek û çar tilî

Di wexta ecel bê çî roj û çî şeb
Xuda jêre tiştî dikî wek sebeb

Ecêba serê heft ecêba were
Nêçîrva bi destê nêçîrê here

Ev e hukmeta vî xwedayê mezin
Surek kûr û dûr ji dewra kevin de

Ro hatî delava ji seydê nehat
Xecê şop gerandî li kohê xelat

Li rast û li çep geh li jêr û li jor
Xecê hate ser term û laşê evor

Didî nalenalek ji jêre gelî
Siyamend li ser dareke sê gulî

Di piştê de xîûek çilo çoye xwar
Dinalî mexabin ne han û hewar

Xecê da girî çav dibûn wek pizot
Li ser halê xwe û siyamend digt:

Heware heware siyamend hewar
Heware me dûre şikak û hekar

Heware li êl û eşîra mila
Li kîka û mîr û begê gurdila

Heware li kurda li cerda giran
Li zîla û cibra û heya heydera

Li hûtê binê behra wanê hewar
Li şêr û pilingêd sîpanê hewar

Bi hevî ji tevda dikim vê recê
Hemû bên di hana qijoka xecê

Siyamend digotê xecoka mi bes
Ji sîpan di hana me nayên tu kes

Dikim kêferatê li ber vî rihî
Tu bigrî tu negrî qeder namihî

Tu daw û delingên xwe hildî xecê
Ji saxya min êdî neke qet recê

Berî bid şikaka li xan û serê
Xwe bighîne mala xwe ya wek berê

Tu hêja ciwanî bibînî yekî
Ji dêvla Siyamend ji xwer xortekî

Tu sal û zemanên di xwe ey delal
Bibuhrîn tu vêra bi zarok û mal

Ku lawek te çêbû xeca çav belek
Du dengê bilîlîn ji kerbê felek

Di nîvê çeva de dema azirî
Bi dergûşê bigir û biheşîn perî

Binuhrîn tu pêre bi dilkî birîn
Siyamend li sîpan di bîra xwe bîn

Felek mal xerabê serî l'me gerand
Ku destê me herduwa ji hev raqetand

Li dinyê gelek em bi hev şa nebûn
Viyane me badî hewa tevde çûn

Xecê go: Siyamend bi sûnda mezin
Bi navê xwedayê hemî ins û cin

Herambî li canê mi kevne jinê
Di piştî te re mîr li darê dinê

Pepûka ewê kêferatê ez im
Qijoka sîpanê xelatê ez im

Sîpanê xelatê bi berf û bi ba

Cih û peygera wehş û hov û teba

Hewar kim li dar û berê van çiya
Li hova teba lê ji bil koviya

Erê koviye malxerabo çima?
Te hiştim di nîva kulan û xema

Siyamend revandî ji ber vî dilî
Ji kerba te avête nîva gelî

Erê dar bi'êvê tu bû melkemot
Te kuştî Siyamend te cergê min sot

Menale Siyamend bi gorî menal
Xerîba welat im ne ap û ne xal

Felek wax li serê min geryaye bes
Tenê bê xwedî me ne kûs û ne kes

Berê bi ku dim xeco porkurê
Bi şerm û fihêtim ji bav û birê

Mitala meke ez dêrana te me

Xwe bavêm gelî ez mêvana teme

Siyamend digotî: xeca min mebêj
Ji çavên belek hêsrên bes birêj

Xuda ku çi deyne li enya merî
Çi dût û çi nêzîk ewê bê serî

Bela min girane dilêm najenî
Çi xwîna ku tê xwar ji laşê min î

Ji bona mi jarî xwe mek can fida
Dikim va herim ez diyarî xuda

Qûnaxa min dûre li min bû dereng
Xwe navê gelî vî cihê kûr û teng

Reca min ji te bes bikî leclecê
Tu goram bikolî li vî cî xecê

Li ser min bişîrşîr kin teyr û tulûr
Di gel dengê qaz û qulingan ji dût

Siba bê min dengê bilûra şivan
Digel qeqeba kewribatê zeman

Li dor min biçînê ji hewdê gula
Li ser min birêsin refêd bilbila

Bila darbi'êv tim hebe sê gulî
Bi navê Siyamend bimînê gelî

Wê dara mirada be ev dar bi'êv
Evîndar li dorbin bi roj û bi şêv

Weha got û êdî nema dev gerî
Mexabin Siyamend li wî cî mirî

Xecê kirye fixan bi ax û keser
Ji jora çiyê wê xwe avête ser

Ji hiş çû bi carek nema bû qewet
Li ser term û laşê Siyamend diket

Xwe himbêzî hevdû kirin mêr û jin
Ruhê xwe sipartin xudayê mezin

Berî dan cihê heq ji dunya betal
Li pê xwe ne hiştin tu milk û tu mal

Li xanê lewenda dibû berbere
Gelek por li ser wan diçûne pere

Di qurmê bi'îvê ewa sêgulî
Ku herdu veşartin di nîva gelî

Dibûne ziyaretgeha dilgiran
Dibûn serwerê 'aşiq û dilberan

Gelî ma ji sal û zeman û meha
Bi gelyê Siyamend hetanî niha

Buhara bi şîn vedibe ew sê gulî
Kulîlk digirnê pir wek ax û xwelî

Bi emrê xuda kovî û ew evor
Ji darê dixwun wan kulîlkên di sor

Ji ber vê yekê dar timî bê bere
Ku nagrî bi'îvan melûl û zere

Surê vê cîhanê xerîbin bira
Kitêb têde nadî xeber eşkera

Kuta bû dîroka gurî û xecê
Belê ez ji xwenda dikim vê recê

Dizanim bi xwe şaşiyên min pirin
Li ser min nekin bar di min bibhurin

Meriv kême yezdan çîqa hiş bidê
Kemal nîne xeyrî kemala xwedê

Çi tiştê ji min hat ev e yê me got
Emir min di karê edeb de firot

Me qîma xwe nanî bi malê dinê
Ji ketme warê nivîsandinê

Xecê û Siyamend wekî Mem û Zîn
Me xistin dîrokê berî bên dizîn

Ne firsîn ne tirkin ne jî ermen in

Ji koka xwe kurdin tarîxa menin

Dibêjin çiyayê şikak û silîv
Ji kevin de ne me'dena zêr û zîv

Bi serhatiyên me gelek berze bûn
Hiyamin dirêj ku di ser wan re çûn

Çi bibhîze deyne kekê xwendevan
Berî jê bibûrin tu wext û zeman

Me parêz ke yezdan ji yên zik direş
Me tevda bidî ser riya rast û xweş

Tîrêj tim berê wî bide qencyê
Tu rehber bî jê ra heya dawiyê

www.tirej.info

Rêzkirna tîpan:
Ibrahim Heso
nevyê seydayê tîrêj

